

Οδυνηρός αποχωρισμός της Άννας Μπουρατζή

Στο Κοιμητήριο του Βύρωνος αναπαύεται
σπ' τις 27 Ιουλίου 2022 η Άννα Μπουρατζή,
που έφυγε σπ' τη ζωή σε ηλικία 89 χρονών

Με την αναγγελία του θανάτου της Άννας Μπουρατζή η **Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδας (ΠΣΕ)** εξέδωσε συλλυπητήρια ανακοίνωση στην οποία ανέφερε: «Η συγκλονιστική είδηση. Ο θάνατος της Άννας Μπουρατζή-Θώδα. Η **Άννα Μπουρατζή-Θώδα** ήταν μια απόφοιτη Ηπειρώτισσα, με εξαιρετικό ήθος, δημοκρατική δραστηριότητα και θαυμαστή γνώση του Ηπειρώτικου πολιτισμού. Υπηρέτησε την Ήπειρο με τα έργα της ως πνευματικός δημιουργός και με την άοκνη δράση της στην Ηπειρώτικη αποδημία. Διετέλεσε Αντιπρόεδρος της ΠΣΕ, Έφορος Πολιτισμού, Τύπου, Ταμίας, υπεύθυνη Γυναικών, μέλος της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας».

Στην κηδεία της παραυρέθηκαν εκ μέρους του ΔΣ της ΠΣΕ οι: **Σωτήρης Κολιούσης**, Γενικός Γραμματέας, **Αλέξανδρος Λαμπρίδης**, Β' Αντιπρόεδρος, **Γιάννης Νάκης** και **Γιώργος Μουσγάς**, μέλη του ΔΣ. Επίσης παραυρέθηκε η **Βίκη Αράπη-Καραγιάννη**, πρώην έφορος Πολιτισμού της ΠΣΕ.

Οι επικήδεις

Οι επικήδεις που εκφωνήθηκαν ήταν μια γνήσια σκιαγράφιση της προσωπικότητας της Άννας Μπουρατζή.

Ο ανεισιός της **Παναγιώτης Μπουρατζής** είπε:

«Σήμερα σε αποχαιρετάμε όλοι εμείς που βρισκόμαστε εδώ, παιδιά, εγγόνια, ξαδέλφια, συγγενείς, σύντροφοι, φίλοι, χωριανοί στο αιώνιο ταξίδι της λύτρωσης, της σιωπής. Ο δρόμος της ζωής σου ήταν γεμάτο εμπόδια, ανηφορικός, ήταν μια οδύσσεια κι όμως κατόρθωσες να βρεις την Ιθάκη σου, να γευτείς τους νόστιμους καρπούς σου, να καταξιωθείς στο ευρύ χώρο της κοινωνίας, ν' αφήσεις πίσω σου μια παρακαταθήκη ανθρωπιάς, ανιδιοτελή προσφοράς, αλληλεγγύης, αδελφосύνης. Άνοιξες τις φτερούγες σου και πέταξες σε γκρίζους ουρανοί, σε θολούς ουρανοί, ξεπέρασες υφάλους, σκληρές δοκιμασίες που σου σημάδεψαν την ζωή σου. Όμως στάθηκες ορθή, αγέρωχη, λεβέντισσα στις μπόρες και καταιγίδες. Άτεξες, πορευτήκες, δημιούργησες, έκτισες, άφησες πίσω σου σημαντικό έργο. Ήσουν στολίδι της κοινωνίας, μια λαμπερή ύπαρξη, μια διαυγής παρουσία, μια δροσοσταλιά που έχει ανάγκη, όσο ποτέ άλλοτε, σήμερα ο τόπος μας. Δεν χρειάζονται πολλά λόγια να ειπωθούν τούτη τη στιγμή για εσένα. Ο καθένας απ' εμάς ξεζυρωσε την διαδρομή σου, το έργο σου, την προσφορά σου, την προσωπικότητά σου, την παρουσία σου στα δρώμενα της κοινωνίας μας. Μας μετέδιδες μια θετική, αισιόδοξη αύρα, τον αγωνιστικό παλμό της ζωής, το φως της γνώσης της πίστης και της ελπίδας για ένα καλύτερο αύριο.

Στο καλό Άννα Ηπειρώτισσα, ποιήτρια, αγωνίστρια, λουλούδι της ζωής. Τούτος ο χωρισμός πάντα είναι πικρός αλλά και αναπόφευκτος. Όμως εσύ παρά τις φουρτούνες που πέρασες, φεύγεις στην ώρα σου, αφήνοντας πίσω σου ευωδιές και αρώματα, πολύχρωμα ανθοφόρα λιβάδια να περπατήσουν και να γευτούν τους καρπούς σου οι νεώτεροι. Καλό σου ταξίδι Άννα και να ξέρεις θα σ' έχουμε σε εξέχουσα θέση στην καρδιά μας εμείς που σε αγαπήσαμε και συμπορευθήκαμε σε τούτη τη ζωή».

Ο Σωτ. Κολιούσης

Εκ μέρους του ΔΣ της ΠΣΕ, αλλά και της "Ηπειρωτικής Συσπείρωσης" αποχαιρέτησε **την "Άννα της Αντίστασης, την Άννα της ποίησης, την Άννα της ζωγραφικής, την Άννα Ηπειρώτισσα"**, ο Σ. Κολιούσης, λέγοντας:

«Η Άννα Μπουρατζή, κόρη του αξιωματικού του Ελληνικού Στρατού **Γιώργη Μπουρατζή**, από το Βασιλόπουλο Ιωαννίνων, ζει την κήρυξη του πολέμου του 40 στον Πύργο της Ηλείας, όπου αυτός υπηρετεί. Στο μυθιστόρημα της **"Η κόρη του Λοχαγού"** με μοναδική ευαισθησία μας περιγράφει την επιστράτευση, τον πηγαισμό του πατέρα στο Μέτωπο, τις νίκες επί των Ιταλών, αλλά και τις κακουχίες των Ελλήνων μαχητών, τη Γερμανική εισβολή και τη συνθηκολόγηση, την τριπλή Κατοχή, την πείνα, τους μαυραγορίτες, την ελπίδα για λευτεριά. Ο γυρισμός του πατέρα από τον πόλεμο τη χαροποιεί, σηματοδοτεί την αλλαγή στη ζωή της, αλλά και το άνοιγμα νέων σελίδων μυθιστορηματικών, με ταξίδια φυγής προς το Νότο και το Βορρά, και τελικό προορισμό το χωριό του πατέρα, όπου θα ζήσουν με ασφάλεια. Είναι η ώρα της εμφάνισης των νέων αγωνιστών. Ο **"Καπετάν Μανούσος"** είναι πια ο αξιωματικός του ΕΛΑΣ.

Η μικρή Άννα φλέγεται στο καμίνι της εθνικοαπελευθερωτικής φωτιάς. Οι αγώνες της αντίστασης θα σημαδέψουν το διάβα της. Μετά τον πόλεμο, ο πατέρας ακολούθησε την πορεία κάθε αγωνιστή που δεν υπέκυψε στους νέους καιρούς. Πήρε, απότακτος πια, αλλά με ψηλά το κεφάλι, το δρόμο της φυλακής και της εξορίας. Η Άννα, με χίλιες δυο δυσκολίες, σπούδασε Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς και είχε ευδόκιμη θητεία στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ο μπάρμπα Γιώργης, μετά τη Χούντα, αναδεικνύεται στη διοίκηση της ΠΣΕ και με τον **Κώστα Νάση**, το **Ζήκο Ντίνο**, το **Μηνά Στράτη**, το **Γιώργο Τζήμα**, το **Θέμη Λαμπρούση** πρωτοστατούν στην ανασυγκρότηση της Ηπειρωτικής αποδημίας. Η Άννα βαφτίζεται στη δράση της αδελφότητας Βασιλοπουλιωτών, της Πανηπειρωτικής. Ακολουθεί στα βήματα του πατέρα της και εκλέγεται στο ΔΣ της ΠΣΕ (η δεύτερη γυναίκα στην ΠΣΕ) και υπηρετεί για 3 δεκαετίες ως έφορος πολιτισμού, έφορος τύπου, έφορος πνευματικού κέντρου και αντιπρόεδρος του ΔΣ. Με τις αιώνιστες αγαπημένες **Νίκη Γκουντουβά** και **Βάσω Μάνου** θέτουν τα θεμέλια της επιτροπής γυναικών του ΔΣ και φέρνουν στο προσκήνιο την Ηπειρώτισσα γυναίκα. Τη γυναίκα του αγώνα, της αντίστασης, τη γυναίκα λογοτέχνη, τη γυναίκα εικαστικό, επιστήμονα, τη γυναίκα του μόχθου.

Η Άννα συντονίζει και το **“ΣΤΕΚΙ ΛΟΓΟΥ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ”** της **Αδελφότητας Βασιλοπουλιωτών**, όπου συμβάλει στην παρουσίαση σημαντικών Ηπειρωτών λογοτεχνών, καλλιτεχνών της παράδοσης. Παράλληλα εκφράζεται λογοτεχνικά, εκδίδοντας ποιητικές συλλογές, διηγήματα. Ο λόγος της λυρικός δονεί ευαίσθητες χορδές, σε μαστιγώνει και σε στρατεύει στο πλευρό των χειμαζόμενων λαών. Με γνώσια φλόγα του νου και της καρδιάς υψώνει την αντιπολεμική της φωνή θρηνώντας τον πόνο των μανάδων. Η εναντίωση της στους εξοπλισμούς και τον πυρηνικό όλεθρο γίνεται κεντρικό σημείο του γραπτού της. Με την αντιστασιακή της ποίηση, μας πλημμυρίζει με το φως του ηρωισμού και της πάλης. Στην ποίηση της δεν υπάρχει ήττα, δεν υπάρχει χαμός και τέλος, αλλά η αρχή πάντα μιας νέας νίκης μέσα στην αέναη ροή της ιστορίας ενός λαού σαν του δικού μας με την παράδοση της περηφάνειας και της πίστης στο όραμα της λευτεριάς, της αξιοπρέπειας και της δικαιοσύνης. Η πένα της αντλεί από την Ήπειρο το κλάμα και την κραυγή, τον ξενιτεμό, το μοιρολόι. Η ποίηση της, τα γραπτά της, είναι Ηπειρώτικα. Μέσω της θειάς Αλέξως, της γιαγιάς Καλλιρρόης *“... στοράει χθεσινά και τωρινά”*.

Η ευαίσθητη φύση της δε δένεται με μια μόνο μορφή της τέχνης. Πολυσύνθετη προσωπικότητα, απλώνεται και παραπέρα. Στη ζωγραφική. Αυτοδίδακτη εικαστικός, ζωγραφίζει, κάνει κολλάζ. Ζωγραφίζει την πατρίδα μας, τη φύση (βουνά, ποτάμια, γέφυρες, σπίτια) και εκθέτει ατομικά και σε ομαδικές εκθέσεις. Πρόκειται για ζωγραφική νάιφ, με κυρίαρχα το χρώμα και το φως. Με τον αυθορμητισμό που τη διακρίνει, τα έργα της χαρακτηρίζονται από έντονη εξπρεσιονιστική διάθεση, που οδηγεί στη σύνθετη χρωματική σύνθεση και τη μελωδική αρμονία. Η ποίηση της Άννας έδωσε και συμπορεύτηκε με τη χρωματική απόδοση.

Δεν αρκείται στην παραγωγή του καλλιτεχνικού της έργου. Εκλέγεται για πολλές θητείες και έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών το ιστορικό σωματείο που πρώτο πρόεδρο είχε τον Ξενοπούλο και που ακολούθησαν ο Μαλακάσης, ο Σικελιανός, ο Καζαντζάκης...»

Και ο Σ. Κολιούσης κατέληξε: «Στα 40 χρόνια που περπατήσαμε μαζί, η πληθωρική σου προσωπικότητα, αποδείχθηκε τόσο διαυγής και τόσο σεμνή, τόσο ευαίσθητη, αλλά και ανυποχώρητη στην υπεράσπιση του δίκιου, τόσο ευγενική, αλλά και τόσο σαρκαστική στη σπληνίτευση της αδικίας, της εγωπάθειας, του παραγοντισμού. Έβλεπες όσους μετρούν το μπόι τους στον ίσκιο του απογεύματος και ίσια, καθαρά μέτραγες το δικό σου μπόι στο καταμεσήμερο, να μην απλώνεται περισσότερο. Όμως, Άννα, το διάβα σου στη ζωή απέδειξε πόσο μεγάλη πραγματικά υπήρξες. Πας τώρα να βρεις τη Νίκη, τη Βάσω. Θα μας λείψεις. Θα μας λείψει το χαμόγελο σου, το πείραγμα σου, ο σίφουνας της παρουσίας σου. Εμείς θα σε θυμόμαστε πάντα και έτσι θα ζεις μαζί μας, μέσα από τα γραπτά σου. Καλό ταξίδι».

Τα έργα της

- **«Ηλιαυγές» 1980**, ποίηση
- **«Ποτέ δε νύκτωσε στη χώρα μου»**, 1981 ποίηση
- **«Βροντή στο φως»**, 1982 ποίηση Κέδρος
- **«Χάι και Τάνκα»** 1983 Μαυρίδης
- **«Διαδρομή φλόγας»**, 1986 ποίηση Δωδώνη
- **«Βάρδια του Τίγρη»**, εκδόσεις Επικαιρότητα διηγήματα, «Βραβείο της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών Άννας Βεροπούλου - Φιλίνη»
- **«Στο μάτι των καιρών»** 1991 εκδόσεις Σοκόλη
- **«Πατρίδα γη μου αίμα και πνεύμα ένα»** 1996 εκδόσεις Σοκόλη
- **«Ταξίδι με την κόρη του Λοχαγού»** 2004 εκδόσεις Εντός
- **«Πύρρινοι κύκλοι Πατρώας γης»** 2004 εκδόσεις Σύγχρονη Μουσική. Μελοποίηση από την Μουσικό Μαρία Στούπη
- **«Όταν κατοικούσαν οι θεοί στον Όλυμπο»** 2005 εκδόσεις ΙΕΡΑ ΕΛΛΑΣ, Θεσσαλονίκη
- **«ΣΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΤΟ ΦΑΟΣ»** (2010)
- **«Στα δόντια της μέδουσας»** (2014)
- **«ΝΙΣΑΦΙ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ»** (2016)
- **«Ταξίδι στους αιώνες»** (2018)

Το 1998 συμμετείχε με διηγήματα στην ομαδική έκδοση «Επταφωνίας αναγνώσματα» εκδ. Ελληνικά Γράμματα. Μεταφράσεις έργων της σε Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Γερμανικά. Συμμετοχή σε πολλές ανθολογίες.